Criteris de correcció

Economia de l'empresa

SÈRIE 5.

Responeu a CINC dels sis exercicis següents. Cada exercici val 2 punts. En el cas que respongueu a tots els exercicis, només es valoraran els cinc primers.

Exercici 1

L'empresa Pou, SA presenta les dades comptables següents en relació amb l'últim exercici (imports expressats en euros):

Concepte	Import
Capital social	25.000
Investigació i desenvolupament	2.000
Creditors per prestació de serveis	4.000
Organismes de Seguretat Social creditors	1.400
Bancs i institucions de crèdit	8.000
Maquinària	6.000
Elements de transport	12.000
Equips per a processos d'informació	1.500
Matèries primeres	500
Inversions en construccions	30.000
Deutors	1.200
Productes acabats	900
Proveïdors	15.000
Proveïdors de l'immobilitzat a curt termini	6.000
Clients	2.100
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	600
Inversions financeres a llarg termini	2.800
Reserves	5.000

Oficina d'Accés a la Universitat

PAU 2015

Pàgina 2 de 11

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

1.1. Presenteu el balanç de situació de l'empresa i calculeu el resultat de l'exercici. [1 punt]

ACTIU		PATRIMONI NET I PASSIU	
ACTIU NO CORRENT	54.300 €	PATRIMONI NET	40.000 €
Immobilitzat intangible	2.000 €	Capital / Capital social	25.000 €
Investigació i desenvolupament Concessions administratives, propietat industrial i	2.000 €	Reserves	5.000 \$
drets de traspàs	-	Resultat de l'exercici	10.000 €
Aplicacions informàtiques	-	PASSIU NO CORRENT	600 €
Immobilitzat material	19.500 €	Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	-
Terrenys i béns naturals	-	Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	600 \$
Construccions	-	PASSIU CORRENT	26.400 €
Instal·lacions tècniques	-	Proveïdors	15.000 €
Maquinària	6.000 €	Creditors per prestació de serveis	4.000 =
Utillatge	-	Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	6.000 \$
Elements de transport	12.000 €	Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	-
Mobiliari	-	Deutes a curt termini	-
Equips per a processos d'informació	1.500 €	Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals Organismes de la Seguretat Social,	-
Altre immobilitzat material	_	creditors	1.400 \$
Inversions immobiliàries	30.000 €		
Inversions en terrenys i béns naturals	-	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	67.000 €
Inversions en construccions	30.000 €		
Inversions financeres a llarg termini	2.800 €		
ACTIU CORRENT	12.700 €		
Existències	1.400 €		
Comercials	-		
Matèries primeres	500 €		
Productes en curs	-		
Productes acabats	900 €		
Realitzable	3.300 €		
Clients	2.100 €		
Deutors	1.200 €		
Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes	-		
Organismes de Seguretat Social, deutora	_		
Disponible	8.000 €		
Bancs i institucions de crèdit	8.000 €		
Caixa	_		

TOTAL ACTIU	67.000 €

Per tal que Total Actiu = Total Patrimoni Net i Passiu, el resultat de l'exercici ha de ser de: 10.000 €.

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

1.2. Calculeu, determineu i interpreteu el fons de maniobra de la companyia Pou, SA. [1 punt]

Càlcul:

FM = Actiu corrent - Passiu corrent = 12.700 - 26.400 = -13.700FM = Passiu no corrent + Patrimoni net - Actiu no corrent = 600 + 40.000 - 54.300 = -13.700

Definició:

El fons de maniobra ens dóna informació sobre el grau d'adequació de l'estructura financera i de les inversions fetes per l'empresa. És la part de l'actiu corrent finançat amb recursos permanents (patrimoni net i passiu no corrent).

Interpretació:

Explicació: En aquest cas, on el FM<0, ens diu que part de l'actiu no corrent està finançat pel passiu corrent, cosa que indica un excés de finançament a curt termini. L'actiu corrent NO té capacitat per a fer front als requeriments del passiu no corrent.

Determinació de la situació: L'empresa pot trobar-se en una situació d'insolvència a curt termini que pot acabar en un concurs de creditors (incapacitat temporal de l'empresa per fer front als seus deutes a curt termini).

Exercici 2

2.1. La situació patrimonial de l'empresa Blau, SL, a 31 de desembre, dels exercicis comptables del 2013 i el 2014, és la següent (quantitats expressades en euros):

	2013	2014		2013	2014
Actiu no corrent	250	270	Net patrimonial	250	100
Actiu corrent	250	330	Passiu no corrent	50	150
* Existències	35	105	Passiu corrent	200	350
* Realitzable	140	150			
* Disponible	75	75			
Total actiu	500	600	Total net i passiu	500	600

Analitzeu l'evolució de la capacitat de pagament dels deutes a curt termini d'aquesta empresa, així com la qualitat del deute, fent servir les ràtios financeres adients. Interpreteu-ne els resultats.

[1 punt]

La capacitat de pagament dels deutes a curt termini s'estudia amb la ràtio de liquiditat.

```
Ràtio liquiditat (2013) = Actiu corrent/ Passiu corrent = 250/200 = 1,25
Ràtio liquiditat (2014) = Actiu corrent/ Passiu corrent = 330/350 = 0,94
```

A l'exercici de 2013 la ràtio era més gran que 1, de manera que l'empresa podia pagar els seus deutes a curt termini.

A l'exercici de 2014 la ràtio era més petita que 1, de manera que l'empresa no pot pagar els seus deutes a curt termini amb l'actiu corrent.

La qualitat del deute s'analitza amb la ràtio d'estructura del deute, què és la relació entre el deute a curt amb el total del deute.

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

Ràtio d'estructura del deute (2013) = Passiu corrent/(Passiu no corrent + Passiu corrent) = 200/(50+200) = 0,80

Com que el 80 % dels deutes són a curt termini, el deute és de mala qualitat. Ràtio d'estructura del deute (2014) = Passiu corrent/(Passiu no corrent + Passiu corrent) = 350/(150+350) = 0,70

Com que el 70 % dels deutes són a curt termini, la situació ha millorat en relació amb l'exercici anterior, però segueix sent de mala qualitat.

2.2. Llegiu la notícia següent publicada en un mitjà de comunicació econòmic:

El Banco Santander emet 1.000 milions d'euros al termini més llarg dels últims mesos

El Banco Santander ha col·locat avui una emissió de deute a set anys per un valor de 1.000 milions d'euros a un preu de 175 punts bàsics per sobre del *midswap*, l'índex de referència en aquests tipus d'emissions, de manera que la seva rendibilitat se situa en el 4,125 %.

L'operació ha estat molt diversificada, ja que un 16 % s'ha col·locat a Espanya, un 17 % a Alemanya i la Gran Bretanya i un 28 % a França.

L'entitat ha destacat que els compradors han estat bàsicament bancs, companyies d'assegurances i fons d'inversions.

Traducció feta a partir del text de Cinco Días (setembre 2010)

 a) Indiqueu si es tracta d'una font de finançament a curt termini o a llarg termini i justifiqueu la resposta.
 [0,25 punts]

Es tracta d'una font de finançament a llarg termini (és un emprèstit), ja que el termini de devolució (7 anys) és superior a l'any.

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

b) Indiqueu si aquesta font de finançament és interna o externa i justifiqueu la resposta. [0,25 punts]

Es tracta d'una font de finançament externa, ja que no s'ha generat en l'activitat de l'empresa, com podrien ser els beneficis no distribuïts (reserves) i les quotes d'amortització i provisions, sinó que l'hem buscat fora de l'empresa a bancs, companyies d'assegurances i fons d'inversions.

 c) Esmenteu els criteris que ha de tenir en compte una empresa a l'hora de seleccionar una font de finançament aliè.
 [0,5 punts]

Els criteris de selecció d'una font de finançament aliè depenen de:

- ✓ El tipus d'inversió: en cas de finançar un bé d'actiu corrent, la font de finançament pot ser a curt termini, mentre que, si el bé ha d'estar vinculat a l'empresa durant un període superior a l'any, la font de finançament ha de tenir un període de devolució superior a l'any.
- ✓ El grau d'endeutament que vulgui mantenir l'empresa: si vol disminuir el grau d'endeutament ha de buscar fonts de finançament pròpies. Les fonts alienes s'utilitzen si l'empresa vol augmentar la seva rendibilitat financera o no pot disposar de recursos propis.
- ✓ El cost del finançament.
- ✓ La facilitat d'aconseguir determinat tipus de font de finançament.

Exercici 3

El director general de l'empresa Plani, SA s'està plantejant la creació d'una nova planta de producció. El grup promotor establert per a valorar aquesta iniciativa ha de decidir el sistema de producció que s'haurà d'aplicar, triant entre dues alternatives possibles: A1 i A2. Cadascuna d'aquestes dues opcions implica un projecte d'inversió d'una durada total de cinc anys, amb les dades següents pel que fa al desemborsament inicial i als fluxos de caixa nets previstos per als cicles de vida respectius:

Conceptes	Imports (en €) Projecte A1	Imports (en €) Projecte A2
Desemborsament inicial	300.000	400.000
Flux de caixa net al final de l'any 1	100.000	80.000
Flux de caixa net al final de l'any 2	100.000	80.000
Flux de caixa net al final de l'any 3	120.000	100.000
Flux de caixa net al final de l'any 4	80.000	150.000
Flux de caixa net al final de l'any 5	80.000	250.000

3.1. Calculeu el valor actual net (VAN) de les dues inversions tenint en compte que el cost del capital és del 5 %. Quina de les dues alternatives creieu que ha de triar el grup promotor? Expliqueu raonadament la resposta. [0,8 punts]

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

- **3.2.** Si el cost del capital fos del 6 % (per a tots dos projectes), quin hauria de ser l'import de desemborsament inicial de l'alternativa A2 perquè les dues opcions tinguessin el mateix VAN? [0,8 punts]
- **3.3.** Quin és el termini de recuperació (*payback*) de les dues alternatives? Si s'aplica aquest criteri estàtic, quina alternativa seria la més recomanable? Expliqueu raonadament la resposta. Nota: Per al càlcul, podeu considerar anys de 360 dies i mesos de 30 dies. [0,4 punts]

SOLUCIÓ:

3.1.

Projecte A1:

VAN = -300.000 + 100.000 / $(1+0.05)^1$ + 100.000 / $(1+0.05)^2$ + 120.000 / $(1+0.05)^3$ + 80.000 / $(1+0.05)^4$ + 80.000 / $(1+0.05)^5$ = 118.099,85 €

Projecte A2:

 $VA\tilde{N} = -400.000 + 80.000 / (1+0.05)^{1} + 80.000 / (1+0.05)^{2} + 100.000 / (1+0.05)^{3} + 150.000 / (1+0.05)^{4} + 250.000 / (1+0.05)^{5} = 154.423,51 \in$

Són recomanables els projectes amb un VAN positiu. En aquest cas, com que els dos VAN ho són, caldria escollir l'opció amb el VAN superior, és a dir, l'opció del projecte A2, ja que la seva rendibilitat (segons aquest criteri) és més elevada.

3.2.

Per tal que els dos VAN siguin iguals:

```
-300.000 + 100.000 / (1+0.06)^{1} + 100.000 / (1+0.06)^{2} + 120.000 / (1+0.06)^{3} + 80.000 / (1+0.06)^{4} + 80.000 / (1+0.06)^{5} = -DO_{A2} + 80.000 / (1+0.06)^{1} + 80.000 / (1+0.06)^{2} + 100.000 / (1+0.06)^{3} + 150.000 / (1+0.06)^{4} + 250.000 / (1+0.06)^{5}
```

 $DO_{A2} = 429.020,21 \in$

3.3

(Considerant anys de 360 dies i mesos de 30 dies)

Projecte A1:

Payback: 300.000 = 100.000 + 100.000 + 100.000

Per tant, el termini de recuperació és 2 anys i 10 mesos (ja que en el tercer any la recuperació es fa als 100/120 anys, que són 300 dies o 10 mesos)

Projecte A2:

Payback: 400.000 = 80.000 + 80.000 + 100.000 + 140.000

Per tant, el termini de recuperació és 3 anys, 11 mesos i 6 dies (ja que en el quart any la recuperació es fa als 140/150 anys, que són 336 dies o 11 mesos i 6 dies)

Segons aquest criteri, la millor inversió és aquella que es recupera en el menor temps, de manera que el projecte A1 seria millor, segons el *payback*.

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 4

4.1. Definiu els termes següents:

- a) Clúster.
- b) Estratègia corporativa.
- c) Estratègia multidomèstica.
- d) Estratègia global.
- e) Creixement intern.
- [1 punt]

4.2. A què fa referència la *deslocalització* de l'activitat productiva d'una empresa? Enumereu un mínim de vuit factors que poden condicionar la decisió de localització d'una empresa. [1 punt]

SOLUCIÓ:

4.1.

Clúster: Un clúster és una concentració geogràfica d'empreses, organitzacions i institucions, que comparteixen l'interès per un sector econòmic i estratègic concret, i que n'afavoreixen la localització.

Estratègia corporativa: L'estratègia corporativa és el nivell més alt d'estratègia i defineix els negocis que cal desenvolupar i aquells que convindria suprimir.

Estratègia multidomèstica: L'estratègia multidomèstica és aquella que entén que els mercats internacionals són diferents, per la qual cosa l'empresa s'ha d'adaptar a cada un d'ells i atendre les diversitats culturals.

Estratègia global: Aquesta estratègia considera l'existència d'un únic mercat mundial homogeni i, per tant, l'empresa pot establir una estratègia única: mateixos productes i mateixes marques elaborats en plantes de fabricació especialitzades des d'on es satisfà la demanda de tot el món.

Creixement intern: El creixement intern fa referència a aquell que realitza una empresa mitjançant noves inversions dins de la mateixa empresa, la qual cosa n'augmenta el patrimoni i la capacitat productiva.

4.2.

Deslocalització: La deslocalització fa referència al fet de traslladar algunes de les fases de la cadena de producció, o tot el procés de producció, a un altre país, on els costos de producció i transport resulten més barats.

Alguns factors que condicionen la localització d'una empresa són els següents:

- ✓ el cost dels terrenys;
- √ la demanda del mercat;
- √ la disponibilitat i l'accés a les matèries primeres;
- √ les infraestructures de transports i comunicacions;
- ✓ la legislació mercantil, fiscal, social;
- ✓ el mercat de treball;
- √ l'accés al mercat de capitals;
- ✓ el desenvolupament de la regió...

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 5

5.1. Una empresa que ofereix serveis d'assessoria empresarial vol valorar la seva situació actual per tal de plantejar possibles alternatives futures d'actuació.

Després de diverses reunions d'anàlisi, la direcció té clar que l'empresa i el sector d'activitat tenen les característiques següents:

- Política de personal adequada, amb la implantació recent d'un sistema de retribució per objectius.
- 2. Detecció de noves necessitats dels clients que poden fer augmentar la cartera de productes a oferir.
- 3. Bona imatge en els consumidors.
- 4. Forta tradició i bon saber fer guanyats a partir de l'experiència i el temps.
- 5. Cartera de productes i serveis limitada.
- 6. Clientela consolidada i diversificada en el sector de les petites i mitjanes empreses.
- 7. Creixement lent del mercat.
- 8. Poder de negociació creixent dels clients.
- 9. Instal·lacions molt ben situades.
- 10. Taxa d'endeutament elevada.
- 11. Eliminació de barreres en mercats exteriors atractius.
- 12. Endarreriment en recerca i desenvolupament.
- 13. Possibilitat d'entrada, a curt termini, de nous competidors amb costos més baixos.
- 14. Possibilitat d'entrada a nous mercats o segments.
- 15. Possibilitat d'entrada com a consellers independents de petites i mitjanes empreses, la qual cosa aportaria sinergies i reforçaria els vincles ja existents amb els clients.
- 16. Existència d'un procés de concentració del sector que obliga a diferenciar-se contínuament de la competència actual i potencial.
- 17. Existència del compromís per part del Govern d'estudiar la implantació de nous serveis amb un valor afegit suficient per al sector.
- 18. Se sospita que algun client pot ser partícip d'un escàndol o frau financer o comptable, la qual cosa (si es confirmés) implicaria una imatge negativa del sector d'activitat.
- 19. Es disposa de gestors amb una formació adequada.
- 20. Es produeixen ingressos extraordinaris amb el lloguer d'algunes de les sales de reunions de les instal·lacions de l'empresa.

A partir d'aquestes informacions sobre l'empresa, elaboreu la matriu DAFO que permetrà a la direcció prendre les decisions oportunes amb vista al futur. [1 punt]

- **5.2.** En Carles és el promotor d'una empresa petita que es dedica a la producció i la venda de cadires de fusta per a infants, fetes a mà. Per tal de cobrir els costos totals, en Carles estima que l'empresa ha de produir i vendre 600 cadires al llarg de l'any.
- **A.** Des del punt de vista de la viabilitat econòmica de l'empresa, com es coneix aquest volum de producció i venda? Què passaria si en un any l'empresa produís i vengués 582 cadires? [0,50 punts]
- **B.** Si els costos fixos de l'empresa són de 15.000 €/any i els costos variables unitaris són de 15 €, quin és el preu de venda de cada cadira? Què passaria si l'empresa incrementés el preu de cada cadira? [0,5 punts]

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

SOLUCIÓ:

5.1.

	<u>Fortaleses</u>	<u>Debilitats</u>
Anàlisi interna	1 3 4 6 9 19	5 10 12
Anàlisi externa	20 Oportunitats 2 11 14 15 17	Amenaces 7 8 13 16 18

5.2. A

Aquest volum de producció i venda es coneix com a punt mort, punt d'equilibri, llindar de rendibilitat o llindar de benefici. En aquest punt, els ingressos totals i els costos totals són iguals. L'empresa obté beneficis sempre que vengui per sobre d'aquest llindar.

Per tant, si l'empresa vengués 582 cadires recauria en pèrdues.

5.2. B

Xpm = CF / (p-CV*) 600 cadires = 15.000 € / (p-15 €) Preu de cada cadira = 40 €

Si l'empresa incrementés el preu de cada cadira, en principi, el punt d'equilibri es veuria reduït. Però, al mateix temps, podria succeir que aquest increment del preu reduís les vendes més enllà del desitjable.

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 6

Encercleu la lletra de l'opció correcta de les qüestions següents. No cal que justifiqueu la resposta.

[Cada resposta correcta val 0,25 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les preguntes no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- **6.1.** Quina de les afirmacions següents sobre el fons de maniobra és correcta?
- a) Es pot calcular amb l'operació següent: patrimoni net + passiu no corrent actiu corrent.
- b) Es pot calcular a partir de la diferència entre el passiu corrent i l'actiu no corrent.
- c) Es pot calcular a partir de la diferència entre el passiu corrent i l'actiu corrent.
- d) Es pot definir com aquella part de l'actiu corrent que es finança amb recursos permanents.

Resposta correcta: d

- **6.2.** Quina de les formes jurídiques següents no necessita capital mínim?
- a) La societat limitada laboral.
- b) La societat anònima.
- c) L'empresa individual.
- d) Totes les societats necessiten, per llei, un capital inicial mínim perquè es puquin crear.

Resposta correcta: c

- **6.3.** Quina de les afirmacions següents sobre la cadena de valor és correcta?
- a) És una estratègia per a determinar els costos en el sector primari i en el secundari, sense tenir en compte el sector terciari.
- b) És un model teòric que permet descriure el desenvolupament de les activitats d'una organització empresarial, les quals generen valor des de l'origen de la logística d'inputs fins al client final.
- c) És una cadena de multinacionals que estableixen una cadena de distribució d'alt valor afegit.
- d) És un grup geogràfic d'acció formativa (universitària) empresarial que comporta un augment de valor per a les empreses.

Resposta correcta: b

- **6.4.** Perquè un projecte sigui viable segons el criteri de la taxa interna de rendibilitat (TIR), aquesta ha de ser
- a) més gran que el cost de finançar el projecte.
- b) més petita que el cost de finançar el projecte.
- c) positiva.
- d) negativa.

Resposta correcta: a

- **6.5.** La decisió de reduir temporalment la producció d'una fàbrica al 70 % de la seva capacitat és una decisió estratègica de tipus
- a) funcional.
- b) de negoci.
- c) corporativa.
- d) funcional, de negoci i corporativa.

Resposta correcta: a

Criteris de correcció

Economia de l'empresa

- **6.6.** Quina de les afirmacions següents sobre les eines o variables de màrqueting mix és correcta?
- a) La gestió de la devolució d'un producte forma part de l'estratègia de distribució.
- b) Les decisions vinculades a la marca d'un producte determinat formen part de l'estratègia de promoció.
- c) La decisió d'incloure un 20 % més de gel en cada envàs és una estratègia de producte.
- d) Quan una empresa garanteix la devolució dels diners si els clients no queden satisfets, segueix una estratègia de preu.

Resposta correcta: a

- **6.7.** La redacció d'un pla d'empresa és important
- a) perquè ajuda a aclarir conceptes al futur empresari o empresària.
- b) perquè resumeix les qualitats de l'emprenedor o emprenedora.
- c) perquè ho exigeix el Pla General Comptable.
- d) perquè és normatiu de la Llei de societats.

Resposta correcta: a

- **6.8.** Quina de les afirmacions següents sobre les ràtios financeres és correcta?
- a) Si la ràtio de liquiditat és 0,5, vol dir que l'empresa té un fons de maniobra nul (igual a zero).
- b) Si la ràtio de tresoreria és 1, podem assegurar que el fons de maniobra és igual a zero.
- c) Si l'estructura del deute és 1, podem afirmar que els deutes a llarg termini són zero.
- d) Si la ràtio de disponibilitat és 1, significa que l'empresa pot pagar tots els deutes, a curt termini i a llarg termini, amb els diners de caixa i bancs.

Resposta correcta: c